

Eva Meijer

Kuş Evi

Türkçesi: Gül Özlen

Roman

Giriş

1965

Jacob telaşla içeri giriyor, bana seslendikten sonra tekrar dışarı uçuyor. Bu kadar telaşlı olmak ve yavru daha yeni yumurtadan çıkmışken yuvasından bu kadar uzağa uçmak hiç ona göre değil. Genellikle sabahları birkaç kere yem tablasına gelir, sonra da huş ağacındaki ahşap yuvasının çevresinden ayrılmaz; büyük baştan-kara cinsi için iri ama sakın bir kuştur, iyi bir babadır.

Onu takip ederek dışarı çıkıyor ve makinelerin sesini duyuyorum. Ahşap takunyalarla –ki koşarken hiç kullanışlı değiller– koşuyorum, yok olamaz, o çalılık değildir, baharda olmaz. Elektrikli budama aletiyle çalıyı budayan tıknaz adam önce gürültüden sesi mi duymuyor. Çalılığın arasından geçmeye çabalıyorum. Gürültü bütün sesleri örtüyor, dalgalar halinde içime işliyor.

Adam beni birden önünde görünce irkiliyor, makineyi durdurup kulaklıklarını çıkarıyor. “Sorun nedir tatlım?”

“Şimdi budama yapamazsınız. Çalılık kuş yuvalarıyla dolu. Yavruların çoğu yumurtadan çıktı.” Sesimin her zamankinden yüksek çıktığını fark ediyorum, biri adeta boğazımı sıkıyor.

“Bunu Belediye’ye söylemelisiniz,” dedikten sonra makineyi tekrar çalıştırıyor adam.

Hayır, önünde bir sağa bir sola hareket ettikçe dallar sırtıma sürtüyor.

“Çekil kenara.”

“Bu çalılığı illaki budamak istiyorsan önce benden kurtulman gerek.”

Derin bir nefes aldıktan sonra, “Ben de diğer taraftan başlarım,” diyor, makineyi silahtan ziyade kalkan gibi tutuyor göğsünde.

Fakat orada göğsü kahverengi lekeli ardıc kuşları var. Başımı sinirle sallıyorum. “Bunu katiyen yapamazsınız.”

“Ben işimi yapıyorum.”

“Patronunun telefonunu söyler misin?”

Bana bir isim ve belediye merkezinin numarasını veriyor. Yoldan tamamen uzaklaşmasını bekliyorum. Başka bir çalığa gittiğinden eminim.

Her yerden kuş sesleri yükseliyor, ebeveyn kuşlar ortalıkta görünmüyor ama genç hayatlar kendini belli ediyor. Ebeveynler de geri gelecektir, fazla ürkmediklerini ümit ediyorum. Gerisingeri eve döndüğümde sırtımdan ter akıyor, hırkayı çıkarmak için bile duraksamıyorum.

“Bay Everitt’le görüşebilir miyim lütfen? Acil bir durum.”

Telefon elimde beklerken Terra gelip yanıma konuyor. Ters giden bir şeyler olduğunda mutlaka hisseder. Kuşlar bizden çok daha duyarlıdır. Hâlâ nefes nefeseyim.

“Bay Everitt, telefona kadar geldiğiniz için teşekkür ederim, Ditchling’den Len Howard ile görüşüyorsunuz. Bu sabah şaşkınlık içinde adamlarınızdan birinin çalıları budadığını fark ettim. Yumurtlama dönemindeyiz ve ben kuşlar üzerine araştırma yapıyorum. Bu gidişle çalışmam sekteye uğrayacak.”

Bay Everitt bana çalı budama işlerinin ertelenmesi talebiyle bir dilekçe yazmam gerektiğini, belediye meclisinin ancak o zaman bu konuda bir karar alabileceğini söylüyor. O bu kararı kendi kendine alacak yetkiye sahip değilmiş. Ona samimiyetle teşekkür ediyor, bir karar çıkana kadar budama işlerine devam edilmeyeceğinin garantisini istiyorum.

Bay Everitt, “Elimden geleni yapacağım,” diyor, “genellikle beni dinlerler.” Ardından bir sigara tiryakisi gibi öksürüyor.

Tekrar budama başladığında baştankaraların gelip haber vereceğini bilmeme rağmen bütün öğleden sonra diken üstündeyim. Bazen esen rüzgârın bazen de bir arabanın sesi çalı biçme sesi gibi

geliyor kulağıma. Jacob da huzursuz, onu daha önce hiç böyle görmemiştim. Bunun nedeni belki de yaşı; en az altı var.

Dilekçemi yazmaya başlıyorum, beni dinlemeleri gerek.

*

Ertesi sabah vakitlice köye iniyorum. Yılın ilk sıcak günü, hava bir yük gibi gitgide üstüme biniyor, bedenim ağırlaşıyor. Eskiden köye tempolu bir yürüyüşle on dakikada varırdım, şimdiyse neredeyse yirmi dakikamı alıyor. Bakkalın önüne geldiğimde cama tıklatıyorum. Saat henüz dokuz bile olmamış. "Theo?" Yeniden tıklatınca tezgâhın arkasında ak saçlı başının hareket ettiğini görüyorum. Ayağa kalkıyor, elini kaldırıyor. Selam mı veriyor? Biraz bekleme mi mi işaret ediyor?

Gürültüler duyuyorum, demirin demire değdiğinde çıkardığına benzeyen sesler.

"Gwendolen. Hangi rüzgâr attı seni bu saatte?" Yüzünde uyku izi var, örümcek ağlarına benziyor.

Ona çitleri budamaya başladıklarını söyleyip yazdığım mektubu gösteriyorum. "Sen de imzalar mısın?"

Gözlüğünü takıyor, mektubu dikkatle okuduktan sonra üç ayrı çekmeceye kalem arıyor. "Dün Esther buradaydı, her şeyin yeri değişmiş. Kapının anahtarını bile zor buldum."

"Esther nasıl?"

"Motosiklet için para biriktiriyor. Anne babası bu fikirden hoşlanmasa da artık bütün kızların altında motosiklet var." Gözlüklerin üstünden bana bakıp omuz silkiyor.

"On altı oldu mu?" Gözümün önüne küçüklük hali geliyor, Theo'nun ilk torunu. Çokbilmiş bir havası vardı, bakışları başka dünyaları görür gibiydi. Gözleri hâlâ aynı ama artık kömür karası kalemle öne çıkarıyor onları.

"Önümüzdeki ay on altı olacak. İstersen mektubu burada bırak, gelen giden herkese imzalayım."

"İyi fikir." Akşamüzeri geri geleceğim konusunda anlaşıyoruz. Ona teşekkür ettikten sonra alışveriş çantamı elime alıp her za-

manki turumu atıyorum. Fırıncı bana dün çıkardığı ekmeklerden veriyor, kasap etlerin kenarından çıkardığı yağları benim için ayırmış. Manavdan bir torba dolusu eski elma alıyorum. Brighton'daki fidanlığa da gitmeyi düşünüyordum ama bu sıcakta dik yokuşlar gözümü korkuttuğundan vazgeçtim. Eve dönüş yolunda Jacob yanıma gelip beni selamlıyor, geçen sene bahçeme yuva yapan kızılgerdan çiftine rastlıyorum. Belki bu sene komşunun bahçesine yuva yapmışlardır ki bu hiç de iyi bir fikir olmayabilir zira komşunun kedisi tanıdığım en amansız kuş avcısı. Bu kedi önceki siyah kediden bin beter. Ayrıca komşu kadın o kadar meraklı ki her seferinde ahşap yuvaların içine bakıyor, kediler de yuvaların yerini bu şekilde kolayca öğreniyor. Yaşanacak muhtemel trajedilerden onu sorumlu tuttuğumu üç kere söyledim.

Baştankaralar kanatlarını yaymış ön bahçede güneşleniyorlar. Jacob ile Monokl 2, kardeş kardeş yan yana duruyorlar, devamlı kavga eden kendileri değilmiş gibi şimdi sıcaktan gevşemişler. Terra, yolun üstüne, hep yürüdüğüm yere konmuş. Jacob'un büyük oğlu geniş, alçak bir dal üstünde duruyor. Diğerlerine kıyasla daha yavaş ama yem tablasından gayet iyi istifade ediyor. İçerideki ahşap iskemleye bırakıyorum kendimi. Birazdan aynı yolu tekrar gidip geleceğim. Draje saçıma konup sonra tekrar havalanıyor. Yaka da onu takip ediyor. Yavruların her sene yeniden keşfettikleri bir oyun bu. Üç tur atıyorlar, dolaptan başıma, başımdan masaya, sonra oradan yine dolaba ve sonunda camdan dışarı uçuyorlar; sadece ve sadece şu ana odaklanmışlar.

*

Yolun başında Jacob gelip beni uyarıyor. Seslerini duymuyorum henüz fakat yeniden işbaşı yaptıklarını anlıyorum. Belediyeden –maalesef, imkânsız, şahsi çıkarlar, plan program vs.– gelen mektuba itiraz ettikten sonra neredeyse iki haftadır evden bir yere ayrılmadım. Dün, Belediye Başkanı'nın itirazımı dikkate aldığını bildiren haber geldiğinde tehlikenin şimdilik geçtiğini düşünmüştüm. Olabildiğince hızlı yürümeye çalışıyorum, yaşlı sakat bir at ne kadar hızlı

yürüyebilirse. Şimdi üç kişiler. Jacob delirmiş gibi daireler çizerek uçuyor, diğer baştankaralar, kızılgerdan ve serçeler de öyle.

“Orada yuvalar var!” diye bağıyorum, kalbim boğazımda atıyor sanki. Fakat olan olmuş, sadece karatavuklar kaçabilmiş. Yeteri kadar tüylenmiş olabilirler ama kızılgerdanların uçacak kadar büyümediği kesin.

Kızıl saçlı, yuvarlak yüzü sivilce dolu genç adam kulaklıklarını indiriyor: “Ne dediniz?”

“Bütün yavru kuşları öldürdünüz!” diye bağıyorum ağzımdan tükürükler saçarak.

Bakışlarını çite çeviriyor, güneşten gözlerini kısarak bir süre öylece baktıktan sonra bir an nefesini tutup tereddütle, “Özür dilerim,” diyor.

“Şu yaptığına bak!” Jacob söylenir gibi çığlıklar atıyor, serçeler ötüp duruyor, baştankaralar çalılığın üstünde ileri geri uçuyor. Karatavuklar ise onlardan daha önce duymadığım şekilde feryat ediyor.

Delikanlı çalılığın ve arkadaşlarının başlarının üstünden araziye doğru uçup geri gelen ardıc kuşlarına, kızılgerdanlara ve baştankaralara baktıktan sonra bana dönüyor. Mavi gözleri bulutlu. Diğer adamları durdurup yakınında uçan serçeleri gösteriyor. Onlar da duruyorlar, kuşların sesi şimdi daha net duyuluyor. Saksanların saldırısına uğramış gibi bağırıp çağırıyorlar fakat bu sefer çığlıklarının sonu gelmiyor bir türlü.

Adamlar ortadan kaybolana kadar dışarıda kalıyorum. Bütün kuşlar çalılıklardan uzaklaştı, sadece Jacob hâlâ orada. Ona sesleniyor, fıstık uzatarak çağırıyorum. Gelmiyor.

Çalılık boyunca yürüyorum, yuvalara bakıyor, hayatta kalan yavruları arıyorum. Ama hiçbirini göremiyorum, bir tek kesilmiş dalların arasındaki tüyler çarpıyor gözüme. Köşede yerde bir serçe yavrusu görüyorum, yeni tüylenmeye başlamış, küçük kahverengi bedenini dikkatle avcuma alıyorum, onda bir sorun olduğunu hemen anlıyorum. Hayvancık titriyor, sonra titremesi geçip sessizleşiyor. Hayat taşıyan herhangi bir sessizlikten daha sessiz şimdi.